

Oснаživanje stručnih kapaciteta u medicini rada s ciljem poboljšanja zdravlja radnika starije životne dobi

Vlasta Dečković-Vukres, Ana Ivičević Uhernik, Sandra Mihel

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Sažetak

Hrvatski zavod za javno zdravstvo sudionik je projekta „e-CAPACIT8”, financiranog iz sredstava Europske unije u okviru Programa zdravlja. Projekt će se provoditi kroz 3 faze tijekom 2013-2015 godine s ciljem osnaživanje stručnih kapaciteta u medicini rada i poboljšanja zdravlja radnika starije životne dobi.

Starenje radne snage problem je većeg broja država članica EU-a i visoko je na listi prioriteta političkih programa. Europska stvarnost je da će mnogi poslodavci i radnici uskoro shvatiti da će od svog rada u kasnim šezdesetim ili ranim sedamdesetim godinama imati više koristi nego što bi imali od odlaska u mirovinu prije te dobi. Osim financijske koristi, posao često daje priliku za svladavanje novih vještina i postizanje osjećaja smisla. Do pedesete godine starosti prosječan radnik stekne pregršt sposobnosti i iskustava iz prakse.

U središtu ovog projekta nalazi se potreba za istraživanjem i sistematiziranjem postojećih edukacijskih sadržaja za stručnjake u medicini rada (SMR), kao i za njihovo dopunjavanje novim edukacijskim materijalima specifičnim za zemlju i područje. Projekt je namijenjen specijalistima medicine rada, medicinskim sestrama, psiholozima, ergonomima, inženjerima sigurnosti na radu te svima ostalima koji pripremaju i provode edukacijske programe za SMR, poslodavce i stručnjake za ljudske resurse kao i same radnike starije životne dobi.

Svi edukacijski materijali izrađeni u tijeku projekta bit će postavljeni na posebnu platformu za e-učenje. Materijali će biti predstavljeni u obliku različitih formata jednostavnih za upravljanje.

Ključne riječi: e-capacit8, starenje radne snage, medicina rada, zdravlje radnika

Abstract

Croatian Institute of Public Health is participating in the project „e-CAPACIT8 ", which has received funding from the European Union, in the framework of the Health Programme. The project will be implemented through three phases during 2013-2015 with the aim of strengthening occupational health professionals' capacities to improve the health of the ageing workforce.

The issue of an ageing workforce is true for a growing number of EU Member States and high on their political agendas. The European reality is that many employers and workers will soon realize that they will benefit more from working into their late sixties or early seventies, than they would from retiring before then. Apart from financial rewards, employment often gives one the chance to master new skills and achieve a sense of meaning. Fifty years of age is roughly the time, by which an average worker gains a handful of competences and practice.

What lies at the heart of this project therefore is an apparent need to explore and systematize the existing training curricula for OHPs, as well as complement them with new, country and sector specific educational materials. The project is focused on occupational health professionals (i.e. physicians, nurses, psychologists, ergonomists, safety engineers),

stakeholders, including the creators and deliverers of training programmes for OHPs, employers and HR staff, as well as older workers themselves.

Key words: e-capacit8, aging workforce, occupational health, workers health

UVOD

Hrvatski zavod za javno zdravstvo nositelj je projekta „e-CAPACIT8” u Hrvatskoj. Projekt se financira iz sredstava Europske unije u okviru Programa zdravlja u kojem sudjeluje 12 zemalja Europske unije. Voditelj projekta je Nofer institut za medicinu rada iz Lodža, Poljska. Projekt će se provoditi kroz 3 faze tijekom 2013-2015 godine s ciljem osnaživanje stručnih kapaciteta u medicini rada i poboljšanja zdravlja radnika starije životne dobi.

ZAŠTO JE PROJEKT VAŽAN?

Starenje radne snage problem je većeg broja država članica EU-a i visoko je na listi prioriteta političkih programa. Europska stvarnost je da će mnogi poslodavci i radnici uskoro shvatiti da će od svog rada u kasnim šezdesetim ili ranim sedamdesetim godinama imati više koristi nego što bi imali od odlaska u mirovinu prije te dobi. Osim financijske koristi, posao često daje priliku za svladavanje novih vještina i postizanje osjećaja smisla života. Do pedesete godine starosti prosječan radnik stekne pregršt sposobnosti i iskustava iz prakse.

Prirodno je, međutim, da se s dobi, svatko od nas suočava s određenim stanjima/bolestima koja su rezultat višestrukih rizičnih čimbenika, često stečenih u različitim profesionalnim okruženjima. Kardiovaskularne bolesti i bolesti mišićno-koštanog sustava, pogoršanje vida

ili loše mentalno zdravlje samo su neki primjeri stanja/bolesti, kojima su radnici starije životne dobi skloniji, iako ova stanja/bolesti nisu neizbježni.

Veliki broj takvih ili sličnih problema može biti spriječeno, smanjeno ili promijenjeno, bilo putem ulaganja u infrastrukturu na radnom mjestu ili uz pomoć stručnjaka u medicini rada (SMR). Današnje mjere se usredotočuju na radno okruženje ili na mjere socijalne sigurnosti, a relativno malo se provodi izvannastavna izobrazba stručnjaka u medicini rada. Naime, dostupnost obrazovnih materijala koji se posebno bave problemima starenja radnika, općenito je slaba.

O ČEMU SE RADI U E-CAPACIT8?

U središtu ovog projekta nalazi se potreba za istraživanjem i sistematiziranjem postojećih edukacijskih sadržaja za stručnjake u medicini rada, kao i za njihovo dopunjavanje novim edukacijskim materijalima specifičnim za zemlju i područje.

FAZA I	<ul style="list-style-type: none">∞ Analiza i pregled trenutnog stanja u edukacijskim sadržajima za stručnjake u medicini rada∞ Prepoznavanje trenutnih potreba u edukaciji (ispitivanje SMR-a u 13 zemalja)
FAZA II	<ul style="list-style-type: none">∞ Razvoj specifičnih edukacijskih materijala∞ Uključivanje sudionika, održavanje radionica i zaprimanje povratnih informacija o materijalima
FAZA III	<ul style="list-style-type: none">∞ Izrada platforme za e-učenje i distribucija materijala∞ Evaluacija platforme i samog projekta

KOME JE OVAJ PROJEKT NAMIJENJEN?

- ∞ SMR(liječnicima, medicinskim sestrama, psiholozima, ergonomima, inženjerima sigurnosti na radu)
- ∞ ostalima, uključujući one koji pripremaju i provode edukacijske programe za SMR, poslodavce i stručnjake za ljudske resurse
- ∞ samim radnicima starije životne dobi

KOJA ĆE BITI KORIST OD PROJEKTA?

- ∞ SMR kao glavni korisnici platforme za e-učenje, imat će slobodan pristup novim edukacijskim materijalima
- ∞ ostali sudionici imat će korist od povećane osviještenosti o problemu radnika starije životne dobi i rješenjima, kako na nacionalnoj, tako i na EU razini
- ∞ kao potencijalni korisnici, radnici starije životne dobi imat će u dužem razdoblju bolju kvalitetu usluga koje im pružaju SMR

UČINCI I RASPORED PROJEKTA

Dolje je detaljniji pregled što i kada će biti dostupno u okviru projekta – ključni rokovi i učinci.

Učinak	Rok
Početak projekta	02. 2013.
Web stranica	07. 2013.
Radionice	09. 2014.
Edukacijski materijali	01. 2015.
Platforma za e-učenje	02. 2015.
Priopćenje za tisak	04. 2015.
Evaluacija platforme	10. 2015.
Završetak projekta	05. 2016.

NEKOLIKO RIJEČI O E-UČENJU

Kako bi se olakšalo korištenje, svi edukacijski materijali izrađeni u tijeku projekta bit će postavljeni na posebnu platformu za e-učenje. Materijali će biti predstavljeni u obliku različitih formata jednostavnih za upravljanje, kao što su:

∞ Analize slučajeva

∞ Listovi s podacima

∞ Vježbe s problemskim zadacima

∞ Testovi, uključujući pitanja s ponuđenim višestrukim odgovorima

∞ Obrasci za evaluaciju

∞ Poveznice prema drugim inicijativama koji se bave starenjem radne populacije

Osim toga vježbanje će biti podržano sučeljem platforme lakim za korištenje, komunikacijskim kanalima i besplatnim pristupom svim sadržajima 24 sata/7 dana u tjednu.

KAKO SE MOŽE DOPRINIJETI?

Iako ćemo se potruditi kako bi ovaj projekt uspio, sigurni smo da će s pomoći onih kojima je namijenjen još i dobiti na vrijednosti. E-capacit8 projekt ostavlja dosta prostora za uključivanje krajnjih korisnika. Evo nekoliko prijedloga kako korisnici mogu dati svoj doprinos:

∞ posjetom stranici www.e-capacit8.eu

∞ kontaktiranjem nacionalnog partnera ili voditelje projektnog tima

∞ postanite naš suradnik i zatražite promotivne materijale

∞ sudjelovanjem na nacionalnoj radionici

∞ upotrebom, ocijenom i preporukom platforme za e-učenje drugima

∞ dostavom povratne informacije o bilo čemu što smatrate važnim

Do sada je u okviru projekta izrađen letak s informacijama o projektu te je izrađena situacijska analiza s osnovnim demografskim podacima o zemlji, opisom sustava zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, sustava obrazovanja na području medicine rada i zaštite na radu,

osnovnim morbiditetnim i mortalitetnim podacima te na kraju analizom nacionalnih kurikuluma i identifikaciji nedostataka s prijedlozima za poboljšanje.

Suradnici na ovom projektu su Škola narodnog zdravlja „dr. Andrija Štampar“ i Hrvatsko društvo za medicinu rada Hrvatskog liječničkog zbora.